

Sygn. akt I DI 18/21

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Dyscyplinarnej w dniu 14 kwietnia 2021 roku sprawy w przedmiocie wniosków organizacji społecznych – Stowarzyszenie [...] oraz Stowarzyszenie [...] o dopuszczenie ich przedstawicieli do udziału w postępowaniu dotyczącym wniosku prokuratora z Prokuratury Krajowej sygn. akt PK XIV Ds [...] w przedmiocie wyrażenia zgody na zatrzymanie i doprowadzenie sędziego Sądu Okręgowego w W. I.T.
działając na podst. art. 90 § 1 k.p.k. *a contrario*

postanowił:

nie uwzględnić wniosku Stowarzyszenia [...] oraz Stowarzyszenia [...] i odmówić dopuszczenia wskazanych przedstawicieli ww. stowarzyszeń do udziału w postępowaniu dotyczącym wniosku prokuratora z Prokuratury Krajowej sygn. akt PK XIV Ds [...] w przedmiocie wyrażenia zgody na zatrzymanie i doprowadzenie sędziego Sądu Okręgowego w W. I.T..

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 15 marca 2021 roku, sygn. akt PK XIV Ds [...], prokurator z Prokuratury Krajowej wniósł o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie sędziego Sądu Okręgowego w W. I.T. celem ogłoszenia mu postanowienia o przedstawieniu zarzutów o przestępstwo z art. 241 § 1 k.k. i przesłuchania w charakterze podejrzanego.

W dniu 25 marca 2021 roku I.K., prezeska Stowarzyszenia [...] złożyła wniosek o dopuszczenie jej oraz A.I.Ł. do uczestnictwa w ww. sprawie, w której posiedzenie w Sądzie Najwyższym wyznaczono na dzień 21 kwietnia 2021 roku. Do wniosku nie dołączono wymaganych przez art. 90 § 2 k.p.k. dokumentów w postaci odpisu statutu lub innego dokumentu regulującego działalność tej organizacji, a także pisemnego upoważnienia dla wskazanych przedstawicieli organizacji społecznej. Nadto, w dniu 30 marca 2021 roku M.K., Przewodniczący Stowarzyszenia [...] złożył wniosek o dopuszczenie M.R. do udziału w ww. sprawie. Do zgłoszenia dołączono statut stowarzyszenia, nie dołączono jednak pisemnego upoważnienia dla wskazanej przedstawicielki.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wnioski obu stowarzyszeń nie mogły zostać uwzględnione.

Zgodnie z art. 90 § 1 k.p.k., jeżeli zachodzi potrzeba ochrony interesu społecznego lub interesu indywidualnego, objętego zadaniami statutowymi organizacji społecznej, w szczególności ochrony wolności i praw człowieka, może ona zgłosić swój udział w postępowaniu sądowym. Powszechnie przyjmuje się przy tym, że udział przedstawiciela społecznego może być zgłoszony tylko w postępowaniu sądowym, czyli po wniesieniu aktu oskarżenia do sądu. Działanie to nie jest dopuszczalne w postępowaniu przygotowawczym (tak R. A. Stefański [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz do art. 1-166*, red. S. Zabłocki, Warszawa 2017, str. 1017 i przywołana tam dalsza literatura; por. także K. Eichstaedt [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany*, red. D. Świecki, LEX/el. 2021, art. 90, teza 2; H. Paluszkiewicz [w:] *Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. II*, red. K. Dudka, Warszawa 2020, str. 225-226).

Postępowanie immunitetowe, czy to w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, czy to zezwolenia na zatrzymanie, mimo że toczy się przed sądem dyscyplinarnym, nie jest postępowaniem sądowym. Jest to szczególnego rodzaju postępowanie incydentalne, z reguły pozostające na etapie postępowania przygotowawczego prowadzonego przez

prokuratora (por. uchwała SN z dnia 27 maja 2009 r., I KZP 5/09, OSNKW 2009, nr 7, poz. 51, OSP 2011, z. 4, poz. 48, Prok. i Pr.-wkł. 2009, nr 9, poz. 31, Biul. SN 2009, nr 5, poz. 15; uchwała SN z dn. 24 maja 2012 r., SNO 27/12, Lex nr 1231619). Tak właśnie jest w rozpoznawanej sprawie.

Tym samym brak jest prawnej możliwości dopuszczenia wskazanych organizacji społecznych do udziału w postępowaniu, które co prawda toczy się przez sądem, ale nie jest postępowaniem sądowym. Powyższe okoliczności uczyniły jednocześnie niecelowym wzywanie zgłaszających do uzupełnienia brakującej dokumentacji, o której mowa w art. 90 § 2 k.p.k.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.